

Idea małej Ojczyzny

Pan Tadeusz Adama Mickiewicza

Narrator i styl Inwokacji

- ▶ Litwin,
 - ▶ emigrant tęskniący za ojczyzną,
 - ▶ człowiek wykształcony ,
 - ▶ doświadczający wizji utraconej ojczyzny,
 - ▶ człowiek religijny (postrzegający swój związek z ojczyzną przez pryzmat religii, wiary, kultu Matki Boskiej),
 - ▶ doświadczający opieki Matki Boskiej,
 - ▶ wypowiadający się w imieniu wspólnoty emigracyjnej
- ▶ niejednorodność stylu narracji,
 - ▶ emocjonalność wypowiedzi narracyjnej (apostroficzność, nagromadzenie wykrzyknień, inwersja składniowa, rola przerzutni, zdanie wtrącone),
 - ▶ realistyczność opisu (epitety opisujące, wyliczenia),
 - ▶ poetyckość (metaforyczność, plastyczność, obrazowe porównania, personifikacje)

Obraz małej Ojczyzny symbolizowanej przez Soplicowo

- ▶ dwór: biały kolor jako symbol czystości, kontrast barwny między kolorem ścian a zielenią topoli, dwór szlachecki wkomponowany w pejzaż – harmonia natury i kultury, samowystarczalne gospodarstwo: dom i zabudowania gospodarcze, dostatek i porządek, otwarta brama świadcząca o gościnności mieszkańców Soplicowa;
- ▶ komnata: portrety bohaterów narodowych jako znak patriotyzmu gospodarza, Mazurek Dąbrowskiego wygrywany przez zegar kurantowy potwierdzeniem przywiązania do narodowej tradycji

Obraz małej Ojczyzny symbolizowanej przez Soplicowo

- ▶ sad i ogród: drzewa owocowe i warzywa, uporządkowanie przestrzeni (zasadzone w rzędy, rozdęte miedzą), zaplanowanej i stworzonej przez człowieka, szczegółowość opisu (wyliczenie gatunków roślin), wielość barw i kształtów, antropomorfizacja natury (kapusta [...] zda się dumać, otyły [...] brzuch harbuza), różne funkcje roślin (stoją jakby na straży);
- ▶ las: powaga i piękno litewskiego lasu, szczegółowość opisu (wyliczenie gatunków drzew i krzewów), wielość barw i kształtów, antropomorfizacja natury – rośliny tworzą wielopokoleniową rodzinę (dziatwa leśna, brzoza [...] z małżonkiem swym grabem, sędziwe buki), wchodzą z sobą w różnorodne relacje, okazują sobie emocje (głóg w objęciu kalin, drzewa i krzewy liśćmi wzięły się za ręce);
- ▶ puszcza: dzika, bujna natura, nietknięta ręką człowieka, chroniąca przed nim swoje tajemnice (wał pniów, kłód, korzeni, obronny trzęsawicą, zapory), miejsce niezbadane i niebezpieczne (gniazda os, szerszeńców, kłęby węzowisk, czyhają [...] małe jeziorka), obszar działania sił nad-przyrodzonych (diabły tam siedzą), nietypowe, odpychające, wynaturzone barwy, kształty i zapachy (woda [...] plamista rdzą krwawą, woń plugawa, konary [...] kołtunowate), antropomorfizacja natury;
- ▶ matecznik: stolica zwierząt i roślin (jądro puszczy), arka (miejsce, w którym można odnaleźć przedstawicieli wszystkich gatunków roślinnych i zwierzęcych), zwierzęcy raj (rzędy zwierząt, życie w zgodzie, równości i pokoju), społeczeństwo zwierzęce ukształtowane na wzór ludzkiego (tur, żubr i niedźwiedź jako władcy puszczy), cmentarz zwierząt, ginących naturalną śmiercią.

Obraz małej Ojczyzny symbolizowanej przez Soplicowo

- ▶ dominacja natury nad cywilizacją, związek człowieka z przyrodą
- ▶ ojczyzna prywatna,
- ▶ miejsce, nad którym roztacza opiekę Matka Boska,
- ▶ piękno świata małej ojczyzny wynikające z ładu, harmonii i porządku,
- ▶ arkadyjskość,
- ▶ topos raju (przestrzeń beztroskiej egzystencji)
- ▶ paralelność świata natury i człowieka (odzwierciedlenie ludzkich relacji rodzinnych i społecznych w naturze),
- ▶ natura dzika i oswojona przez człowieka (każdy element przestrzeni ma do spełnienia inną funkcję – np. niedostępność puszczy, chroniącej matecznik),–
- ▶ Soplicowo jako synteza elementów narodowych i litewskiej przyrody,
- ▶ –ostoja tradycji (zarówno Soplicowo, jak i matecznik) oraz wartości (gościnność, bezpieczeństwo, spokój).

Obejrzyj

- ▶ <https://www.youtube.com/watch?v=8VzAUU8Fyic>
- ▶ <https://www.youtube.com/watch?v=DhWHmOqsail>